

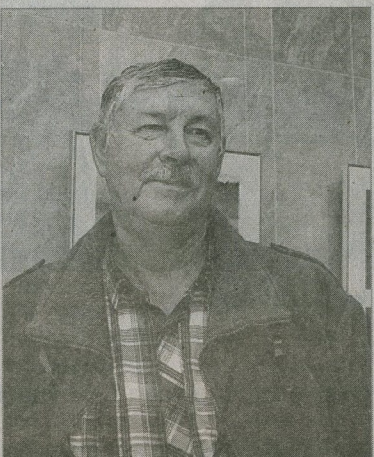

Да аргана як да жывой істоты

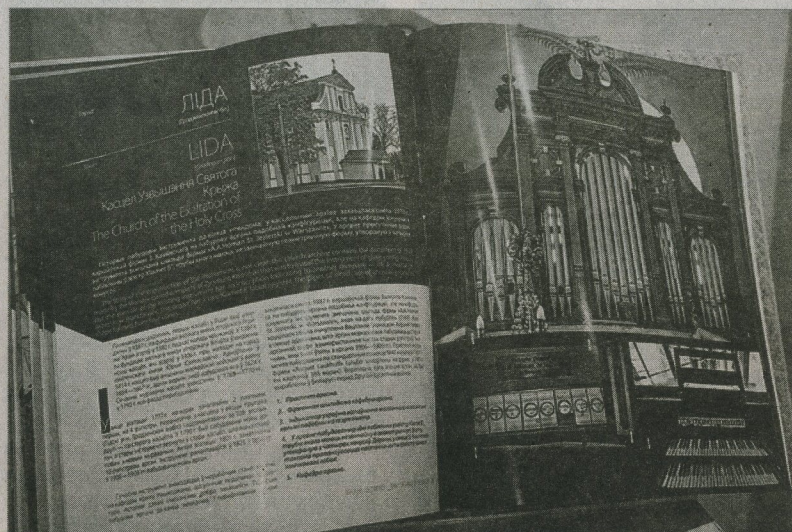
Напярэдадні міжнароднага свята музыкі кніжны фонд краіны ўзбагаціўся новым навукова-папулярным выданнем. У выдавецтве «Беларуская Энцыклапедыя імя Петруся Броўкі» ў серыі «Энцыклапедыя рарытэтаў» пабачыў свет фотаальбом «Арганы Беларусі».

Кніга – чарговы прыклад рэалізацыі грамадскай ініцыятывы прафесіяналаў у розных сферах дзейнасці, якіх аб'яднаў інтарэс да караля музычных інструментаў – аргана і да арганнай музыкі.

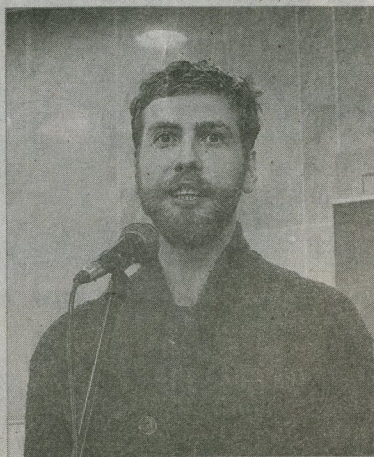
Сярод падобных апантаных аматараў гісторыка-краязнаўчых пошукаў былы вайсковец Уладзімір Лякін, аўтар кнігі «Ліцвіны ў гвардыі Напалеона», якая атрымала Дыплом першай ступені ў спецыяльнай намінацыі «Эўрыка» ў LVII конкурсе «Мастацтва кнігі», калекцыянер Аляксандр Вялічка, вынікі даследаванняў якога ўвайшлі ў кнігу «Фотографы земли Белорусской. 1850 – 1918 гг.» і іншыя.

Анатоль Дрыбас

Дзякуючы сумеснай творчай працы выдаўца Уладзіміра Андрыевіча, грамадскага дзеяча Тадэуша Стружэцкага, матэматыка Аляксандра Бурдзялёва, прафесіянала-фатографа Анатоля Дрыбаса, мастацтвазнаўцаў і музыкаў Святлены Немагай, Волгі Савіцкай, Уладзіміра Неўдаха і іншых, дзяржаўнай падтрымцы з боку Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь, фундатары, інжынера-

Аляксандр Бурдзялёў

праграміста, заснавальніка і саўладальніка беларускага інтэрнэт-рэсурсу «TUT.BY» Юрыя Зісера і Міністэрства інфармацыі) рэалізаваны ўнікальны навукова-даследчы праект, у выніку якога апісаны і сістэматызаваны звесткі пра арганы на тэрыторыі Беларусі, якіх сёння налічваецца 125 адзінак.

Навуковымі кансультантамі, разам з Уладзімірам Неўдахам, прыцягнутыя вядомыя замежныя даследчыкі арганаў з Літвы, Польшчы і Расіі.

Грунтоўная праца «Арганы Беларусі» змяшчае фотакаталог 123 арганаў (і будынкаў, дзе знаходзяцца), звесткі пра іх тэхнічны характарыстыкі і стан, з'яўленне, арганнае будаўніцтва і распаўсюджанне на тэрыторыі ў межах сучаснай дзяржавы, арганых майстроў, арганнае мастацтва, арганістаў і выканальніцтва. Падаюцца картаграфічныя матэрыялы, кружэлка з запісамі «галасоў» дзевяці арганаў краіны (у тым ліку 200-гадовага інструмента ў в. Камаі на Пастаўшчыне) у выкананні беларускіх і замежных музыкаў.

Мовы выдання – беларуская і англійская, наклад 700 асобнікаў.

Прэзентацыі альбома адбыліся ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі і ў Мастацкай галерэі Міхаіла Савіцкага (у дварыку апошняга была размешчана перасоўная фотавыстаўка «Арганы. Еўрапейская спадчына Беларусі», падрыхтаваная пры фінансавай падтрымцы Польскага інстытута ў Мінску). У мерапрыемствах бралі ўдзел і выступілі дырэктар выдавецтва У. Андрыевіч, першы намеснік дырэктара НББ Алена Даўгаполава, старшыня Беларускага фонду культуры Т. Стружэцкі, мастацтвазнаўцы С. Немагай і В. Савіцкая, укладальнік кнігі А. Бурдзялёў, фотамайстар А. Дрыбас, дырэктар Польскага інстытута ў Мінску Томаш Адамскі.

У. Андрыевіч зазначыў, што ідэя стварэння кнігі належыць Т. Стружэцкаму і была абмеркаваная з ім яшчэ

Тадэуш Стружэцкі

мінскім касцёле Св. Роха. З болей выступоўца зазначыла, што стан пераважнай большасці нашых арганаў недавальняючы. У XVIII ст. амаль кожнае мястэчка мела добры інструмент. Захаваліся ўспаміны жыхароў, якія сведчаць, што вернікі ставіліся да аргана як да жывой істоты: з любоўю даглядалі, захоўвалі, аздаблялі.

У працяг тэмы В. Савіцкая падкрэсліла, што гісторыя аргана больш за 2 тыс. гадоў. У ім аб'яднаныя як мінулае, так і сучаснае. Гэта ўнікальны ўніверсальны канцэртны інструмент. Беларусь мае вы-

Уладзімір Андрыевіч і Томаш Адамскі